

בית שמאי פרק שלשה עשר יבמות

קו.

עין משפט גזר מצוה

כה א מ"י פ"א מהלכות
גיטין הל' ו סמנ
עשין ג טו"ע פ"ה ס"ב
קנה ספקי לה:
כו ב מ"י פ"ו מהל'
אישתו הלכה כג סמנ
עשין מה טו"ע"ע שס סימן
לא ספקי לה:
כז ג מ"י פ"ה מהלכות
גיטין הל' כג סמנ
עשין ג טו"ע"ע שס סי'
קנה ספקי ג:
כח ד מ"י שס הל' כד
טו"ע"ע שס ספ"א:
כט ה מ"י שס הל' כה
טו"ע"ע שס ספ"ד:
ל ו מ"י שס טו"ע"ע שס
ספ"ג:
לא ז מ"י שס הלכה כג
טו"ע"ע שס ספ"ב:

תוס' חד מקמאי

דאמר כ"ר"א וההיא דקתני
קידושין תלוין אמר
לך שמואל רבנן היא
ואנא דאמר' כ"ר"ג וליכא
לתרצוי לשמואל דהיק'
קידושין תלוין עד שיבטול
בפירוש לשם קידושין
לאחר שהגדילה דאי"כ
קידושין קמאי לא מהני
דבר מיד והאי קידושין
תלוין כדפריש' ריש
שמעתי אפיק' ליה אבל
דברי ה"ר אלפס שכתב
בזה לא מפרקי הוא
ואנן ק"ל וליכא כ"ר"ג
ספק לא לרב ולא לשמואל
בפירושיהו והוא פי' נכון
וברור והלכתא כרב הלכך
כשבעל אחר שגדלה אצלו
קידושין ראשון קידושין
ולא הו' קידושין מדרבנן
וכשלא בעל לאחר שגדלה
אצלו קידושין ראשון
אינו קידושין מדרבנן
אלא הו' קידושין מדרבנן
הלכך צריכה גט משני
ומראשון נמי צריכה גט
דאינה יוצאה במיאון
אחר שהביאה ב' שערות
והו' דבר ברור: מסקנא
דשמעתי' דהרשת לאו בת
חליצה היא אפי' חרשת
דמקרא קדוש' אינם
קטנה וחרשת אין ביאת
אליה מדרבנן. הא דתנן
קטנה וחרשת אין ביאת
אחת מהן פוטרת צרתה
ולא נפלה לו מאחיו פקח
ול"ש נפלה לו מאחיו
חרש:

קסבר שמואל כל הבועל על דעת קידושין הראשונים הוא בועל.
וא"ת לשמואל דלית ליה דקדושין גדלי בהדה מ"ט דר"ג
ולעיל צ"כ פ"ד (דף ק"ח) משמע דשמואל אית ליה מילתא דר"ג דפריך
למילתיה ואי אין זיקה מיבעל דהא אמר ר"ג כו' וי"ל דלשמואל ז"ל
דמיירי (י) כדמפרש בהדיא שבעל

לשם קידושין ועוד אור"י דהתם כיון
דיצמתו ואשתו שתייה לפניו אפילו
בסתמא בועל לשם קידושין כדי לחיות
יצמתו ממנו בדאשתו יחא ליה
מיצמתו ומיהו קשה דמיקשה לשמואל
מדרבנן דרבי אליעזר כשהחזירה
כשהיא קטנה וגדלה אלנו דמסתמא
בועל לשם קידושין דליכא למימר
לאיירי כשפירש שבעל לשם קידושין
לא"כ היכי פריך מניה כהמדרי
(כמוצות דף ע"ג: ושם) (י) לרב אלף ע"כ
כשבעל סתם ולא מני לאוקומי
כשפירש לא"כ היינו החזירה כשהיא
גדולה וארי' דשמואל סבירא לי' כר"ש
זן יהודה (מש"ס ר' ישמעאל) דלמנר
בהמדרי (ג"ו ס"ט) אס' בעלו לא
קנו אי נמי כו' שמעאל דלמ' שמואל'ט'
משום רבי ישמעאל והיא לא נתפשה
כו': **והיא אפ"גו בה חדא זימנא.**
מינה לר"י והא תרוייהו ר"י דלי
אתמר ההיא דלמנר רב צריכה הימנו
גט ה"א צריכה מספק דלא ידעינן
אי בעל לשם קידושין אס' לאו קמ"ל
לזין צריכה גט משני דודאי רהשו'
בעל לשם קידושין ואי אתמר ההיא
דקאמר שמואל צריכה גט משני ה"א
היינו מספק ומראשון נמי צריכה גט
מדאורייתא דשמא' לשם קידושין בעל
ואר"י דהכי פריך והא יאפ"גו זה
חדא זימנא והמאי פליגי בשני מקומות
בחד מהן הוה מני לאשתו' ולימא
הכי קשה על מנאי ובעל ז' אמר
צריכה גט מראשון ולא משני ושמואל
אמר אין צריכה גט מראשון אלף משני
אי נמי יתיבי בדיקן קטנה שהגדילה
ועמדה ושאת רב אמר אינה צריכה
גט משני אלף מראשון ושמואל אמר
צריכה גט משני ולא מראשון מה"ט'
אלף מדרבנן צריכה:

בההיא קאמר רב משום דאיכא תנאי אחו"י אח"ה

צ"תנאיה. פי' משום דלזין אדם עושה
בעילתו בעילת זנות אית לן למימר
דאחליה לתנאיה והיה דעתו שיחולו
קידושין כספ' מדלל הזכיר התנאי אלף
צה' דליכא בעילת זנות שריי' אלף
שם קידושין דרבנן ועוד דליכא קדושין
הראשונים דנימא שיחולו אימא'
מודי ליה לשמואל ובקונטרס הגיה
הכא צריכותא דכמוצות ואין למחוק
גירסא זו דהא למ"ד בהמדרי (כמוצות
דף ע"ד) קידשה ע"ת ובעל ד"ה צריכה
היינו גט ופ"ה פליגי (שם דף
ע"ג: ושם) ג' בקטנה שלא מילתיה והגדילה
ועמדה ושאת א"כ פשיטא ליה טפי

מאי לאו דלא בעל ראשון משגדלה וקאמר רב אינה צריכה גט משני
דחלו קידושין הראשונים כשגדלה: כשבעל. לפיכך אינה צריכה גט
משני דבעילה שבעל הראשון משגדלה סתמא לשם קדושין נתכוון
ידוע היה שאין קידושי קטנה כלום: על פנאי. שאין עליה נדרים או

מומין: **וכנסה סתם.** ואח"כ נמצאו
עליה נדרים צריכה גט דזיאה לשם
קידושין הואי ידוע היה שאין קדושין
הראשונים כלום: ה"ג צריכה דאי
איסור צה' צה' קאמר רב משום
דליכא פנאי. והכי איתא בכתובות פ'
המדרי (דף ע"ג:): **דאי איסור צה'.** גבי
קטנה שלא מילתיה צה' קאמר רב דאסיק
אדעת' לבעול לשם קידושין משגדלה
משום דליכא תנאה אין פסול קדושין
הראשונים משום תנאי אלף משום
קטנות ואדם ידוע שאין קדושין
הראשונים כלום וחזר ובעל לשם
קדושין: אלף צה' צה' דליכא תנאי
אימא' מודה לשמואל ודעתא דתנאי
בעיל כסבור שאין עליה נדרים וקיימא'
תנאי שציינה: **אזי כורסייא.**

כאשר ידוע וקס"ד כשאר פסוקים שציינן
לא בעלה ואפ"ה לא הצריכהה גיטא
מזבתא. אלמא חלו קדושי קמאי:

מיוסב נסני. ונתקדשה בבעילה משגדלה: וקא אפקעינהו לקידושין מיניה. דכל דמקדש חולה דעת חכמים הוא דהא כדת משה ישראל קאלמרינן וכו' ויהו קדושין: סינה

דקדיש בכספא. איכא למימר
דאפקעינהו לקידושין ושוו מעות מתנה
דלפקר צ"ד הפקר: **קדיש צדיקה.**
מאי הפקר צ"ד איכא למימר: שוויה
לבעילתו בעילתו זנות אמר
רב יהודה אמר שמואל (י) הלכה כרבי אליעזר
וכן אמר רבי אליעזר הלכה כרבי אליעזר:
מתני'. מ"ו שהיה נשוי לשתי יתומות
קטנות ומת ביאתה או חליצתה של אחת
מהם פוטרת צרתה וכן שתי חרשות קטנה
וחרשת יאין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה
הפקחת וחרשת ביאת הפקחת פוטרת
החרשת ואין ביאת החרשת פוטרת את
הפקחת וגדולה וקטנה ביאת הגדולה פוטרת
הקטנה ואין ביאת הקטנה פוטרת הגדולה:
חרשת בת חליצה היא והתנן (י) חרש
שנחלץ וחרשת שחלצה וחולצת מן הקטן
חליצתה פסולה אמר רב גידל אמר רב
יאביאה (י) רבא אמר אפילו תימא אחליצה
כאן בחרשת מעיקרא כאן בפקחת ואח"כ
נתחרשה חרשת מעיקרא כי היכי דעל הכי
חולץ

נפק פקחת ואחר כך נתחרשה לא דמעכבא בה קרייה איתיביה אב"י וחרשת מעיקרא בת חליצה היא והתנן (י) שני אחין אחד פקח ואחד חרש נשואין לשתי נכריות אחת פקחת ואחת חרשת מת חרש בעל חרשת מה יעשה פקח בעל פקחת כונס ואם רצה להוציא יוציא מת פקח בעל פקחת מה יעשה חרש בעל חרשת כונס ואינו מוציא לעולם מאי לאו בחרשת מעיקרא וקתני כונס אין

נפק פקחת ואחר כך נתחרשה לא דמעכבא בה קרייה איתיביה אב"י וחרשת
מעיקרא בת חליצה היא והתנן (י) שני אחין אחד פקח ואחד חרש נשואין לשתי
נכריות אחת פקחת ואחת חרשת מת חרש בעל חרשת מה יעשה פקח בעל
פקחת כונס ואם רצה להוציא יוציא מת פקח בעל פקחת מה יעשה חרש בעל
חרשת כונס ואינו מוציא לעולם מאי לאו בחרשת מעיקרא וקתני כונס אין
אחיו פקח שהזיקוהו לו ליצוס:
חולץ

נפק פקחת ואחר כך נתחרשה לא דמעכבא בה קרייה איתיביה אב"י וחרשת
מעיקרא בת חליצה היא והתנן (י) שני אחין אחד פקח ואחד חרש נשואין לשתי
נכריות אחת פקחת ואחת חרשת מת חרש בעל חרשת מה יעשה פקח בעל
פקחת כונס ואם רצה להוציא יוציא מת פקח בעל פקחת מה יעשה חרש בעל
חרשת כונס ואינו מוציא לעולם מאי לאו בחרשת מעיקרא וקתני כונס אין
אחיו פקח שהזיקוהו לו ליצוס:
חולץ

נמקדש ע"ת לזריכה גט מנכנסה שלא מילתיה דכותיה מיתוקמא הך צריכותא דהכא וצריכותא דכמוצות (ג"ו ס"ט) אלפיא דלביי' :
לפיכך עשו זו שלא בהוגן ואפקעינהו לקידושין מיניה. מספקא לר"י אי עומדא דאפקעינהו משום דכל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש
או משום דיש כח ציד חכמים לעקור דבר מן המורה מדלל הזכיר כאן כמו שהזכיר בכל מקום כל דמקדש אדעתא דרבנן
מקדש: **וחרשת בת חליצה היא והתנן כו'.** וא"ת תיקי נמי מנכנסה דתנן בכתובות דחליצת אחת מהן פוטרת צרתה ואילו בפרק מנאות
חליצה (לעיל דף ק"ד): תנן קטנה שחלצה מחלוץ משגדלה ואס' לא חלצה חליצתה פסולה ומיהו בקונט' פי' דחליצתה לכשתגדיל פוטרת צרתה ועוד
דליכא לאוקומא מנאי' דהכא כו' יוסי דלמנר אשה זין גדולה זין קטנה ולפי הירוש' דגרסי' לעיל ואס' לא חלצה חליצתה כשרה אמי שפתי טפי:

(א) כמוצות ע"ב: (ב) ס"ג פ"ה
(ג) ס"ג ג' גיטין ג' ע"ג. ע"ג צ"ב
מת: לעיל (ד) ט' ג' ג' ג' ג'
(ה) ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'
(ו) ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'
(ז) ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'
(ח) ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'
(ט) ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'
בכתובות (י) ג' ג' ג' ג' ג'
כמוצות ע"ג. ד"ה כההיא

הגהות הב"ח

(א) גבי' צריכה (דאי איסור
וכו' צריכה) חל"מ וי"ב
ויקרא רש"י דאי איסור
בהא בהא קאמר רב
משום דליכא תנאה
אבל בהא דאיכא תנאה
אימא מודה לשמואל
ואי איסור בההיא
בההיא קאמר שמואל
אבל בהא אימא מודה
ליה לרב צריכה: (ב) תוס'
ד"ה קסבר וכו' דמימי
ר"ג דמפרש:

מוסף רש"י

שי"ר לעמוד קודם קשים
גרים לישראל. שאין
בקולין מנולתו ומנולת
פוטרתו, ועוד שגם
למדי' משגל ממעשיהו,
מפי מורי הוקף, ויש
אומר שכל ישראל ערבים
זה בזה, וכל מינתל
היה, שלא תערבו בשביל
הגרים, דלמרינן בנתי'
קוט' (ג'): נמצא לל
לח' משגל' שם מאות
אלף ושלש אלפים ותיק'
בדמות, שכולן נעטרבו זה
בזה, אלמא לא נעטרבו
על הגרים (נדח ג' יב).
הוא משתו לשלשלה.
שנו על מקום, ששים
גבורים, תלמידי חכמים,
ושם לאו דוקא, מלומדי
מלחמה, מלחמה שם.
תורה (סנהדרין ג'). קטנה.
ימותה, שלא מיאנה.
כקטנותה והגדילה. ולא
עליה ואחר כך מילתיה
(כחובות ע"ג). אינה
צריכה גט משני. דמי
גדלה על עליה לשם
קדושין ידוע הוא ששם
קדוש קטנה כלום (ס"ח)
צריכה גט משני. דכל
הבועל על דעת קדושין
הראשונים בעל, ואפ"ה
דמדה שמואל שספור
לשני, דמשה שלמה היא
(נדח ג' ב). דלזין בת ממלכת
משהיאה שמי שערות. גט
מיהא בעיה מיניה, דהא
דלמרי רבנן גדולה לא
ממלכת מדרבנן היא, ורב
כבר דאורייתא הוא, משום
דכי בעיל משגדל לס'
קדושין בעל (כחובות ע"ג).
עד כאן שי"ר לעמוד קודם.
ואפקעינהו
לקידושי מניה. ושינוי
למעו' לקדושין מתנה
למפרע, דהפקר צ"ד
הפקר (לעיל צ'). תינח
דקדיש בכספא כו'.
להא רש"י ומקום רש"י
לעיל ע"ג. חרש שגדלץ.
חליצתו פסולה לפוטרה
מקום לח שער (ע"ד)
(ד). וחרשת שחלצה
כו' חליצתה פסולה.
היא עממה אינה נפטרת
בחליצתה ואין לה תקנה
אלף גיטין ואס' לזה
הוא"ל יוציא גט (ס"ח).
כונס ואינו מוציא לעולם.

כונס ואינו מוציא לעולם. דלא אמי גט ידידי ומפקע זיקת יומי אחיו הראשון (לקטו קי"ב).